

Debreczeni Független Újság

pártoktól független politikai napilap.

ELŐFIZETÉSI ÁR:
Helyben: . . . . .
Vidéken: . . . . .
Egy óra. . . . . I kor. Egy óra. . . . . I kor. 50 fill.
Negyedévre . . . 3 " Negyedévre 4 " 50 "

Felelős szerkesztő:
HEGEDŰS LORÁNT.
Kiadók és laptulajdonosok:
HOFFMANN és KRONOVITZ.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
DEBRECZEN,
Piac-utca 47. és 49. szám.

Debreczen hódolata.

A királynap eseményei.

Nyolc évtized munkáját és gondját zárta le a mai nap: első Ferenc József apostoli magyar király születésnapja. A kettős emberöltő határánál népek milliói áhítattal tekintettek a trónnak magasságába, ahol nagy kora mellett is friss erőben, ezer megpróbáltatás és szenvedés közepett is igazságos, bölcs és harmónikus lélekkel székelt az uralkodó. A hódolat, mely feléje szállt, szót nemcsak az uralkodónak, aki népei sorsát intézi, nem csak a királynak, aki a magyar nemzet és államiség szimbólumát, a szent koronát fején viseli, hanem az embernek is, a nagy embernek, aki sokat szenvedett, nagy válságokat élt át és mégis minden veszélyeken és válságokon keresztül jóra fordította a magyar nemzet sorsát, megóvta határait s a fejlődésnek olyan útjára vezette, amelyen eddig is nagyot haladt előre s a melyen bizonyítvánnyal még messzebbre fog haladni Isten kegyelméből s a saját erejéből. A hála, mely királyunk személyét körülveszi, valóban nemcsak a múltért szól, hanem szól a jövőért, a nagy nemzeti létért, amelynek alapjai I. Ferenc József országglása alatt rakattak le, a melynek eljövételére és biztosítására az ő uralkodása alatt létesültek az intézmények. A nagy történelmi események szereztek meg Ferenc József számára Európa tiszteletét és csodálatát, alattvalóinak szeretetét és háláját és ezeknek tudata hozta a mai nagy napon egy táborba egész Magyarországot, amelynek palotáiból és kunyhóiból, városaiból és falvaiból áldás szállott a király felé.

Debreczen város közönsége méltóképen ülte meg a király nyolcvanadik születésnapját. A mai ünnepség tele volt fényvel, pompával, méltósággal, meleg szeretettel és igaz, hűséges hódolattal. Kezdve a tegnapi esti kivilágításnál, folytatva a hálaadó istentiszteleteken és a városi díszközgyűlésen, az ünnepi banket emelkedett hangulatáig nem volt egy mozzanata az utolsó harminchat órának, amely ne a mai nagy nap lekesülő ünneplésében dőlt volna el.

Politikai s minden más szempont eltűnt a nagyjelentőségű nap hangulatában s a lelkesedés, az öröm, az ünneplés vágya egyenlő mértékben nyilvánult meg mindenkiben a legmagyarabb vá-

rosban. És éppen ez a fényesen, pompában megnyilatkozó egyhangúsága a király iránt való szeretetnek és hűségnek tette igazán ünneppé és széppé a mai napot.

A város közönsége úgy érzett, a mint ezt az ünnep szónoka helyesen mondta, hogy elfeledett politikai tekinteteket és egy szívvel lélekkel ünnepelte a ma nyolcvan éves királyt.

Az emberi szenvedésekkel sújtott ősz ember, a jó király, a nagy uralkodó a szívet zuzó sorscsapások közepette is fölségesen nagy király hatványát esztendő uralkodói és nyolcvan éves emberi életére vetett pillantást ma vissza az ünneplő Debreczen. Az ünneplés hangulatában, édes emlékek föltámadásában glóriás fényvel jelent meg az ősz uralkodó alakja, arcán a szeretetnek és együttérző, a sokat szenvedett léleknek nyugodt, soha meg nem szűnő mosolyával. Ez arc előtt lehetetlen volt hódolattal teljes lelkesedéssel nem kiáltani:

— Eljen sokáig a mi szeretett, ősz királyunk.

Ebben a hangulatban folyt le a mai ünnepség, amelyet az igaz szeretet, hódolat, tisztelet tett meleggé, díszessé, széppé.

Ünnepi hangulatban volt már reggel öt óra óta a város. Ekkor tartották meg a zenés takarodót, reggel 8 órakor azután az istentiszteletek kezdődtek meg, amelyek tizenegyig tartottak és ezt követte a közgyűlés, amelynek fénypontjai voltak a százézer koronás alapítvány létesítése és Erőss Lajos dr. református püspök beszéde. Az ünnepség méltó befejezése volt a banket, amelyet Gróf Ferenc kisperepost és kanonok, debreceni katolikus plébános rendezett.

Az ébresztő.

Reggel öt órakor azon az útvonalon, a melyen tegnap este a lampionos menet haladt, vonult végig ma is az egyetértés zenekara, a Méliusz-térről a Deák Ferenc-utcán, Piac-utca és Péterfia-utca a közközhízig és vissza. Az ébresztő volt a mai nagy ünnepségeknek kezdete.

Az istentiszteletek.

A városháza előtt már hét órakor ezer nyi-ezer ember tolongott. Nyolc óra előtt érkeztek meg Domahidy Elemér főispán, Kovács József polgármester, a városi tanács tagjai és az állami és vármegyei hivatalok főnökei. Pontban nyolc órakor impozáns menetet indult meg a templomokba. Először a római katolikus templomba, utána a 48-as öreghonvédok, majd a diszruhás hajduk, a hivatalok vezetői és főtisztviselői, akiknek legnagyobb része a református nagytemplomba ment.

A többi felekezetek templomaiba kocsin indultak el a kiküldött tanácsstagok és a hozzájuk csatlakozott bizottsági tagok.

A református nagytemplomban, a római és görögkatolikus templomban reggel nyolc órakor vette kezdetét a hálaadó ünnepi istentisztelet. A nagytemplomban Szele György lelkész prédikál, a római katolikus templomban Gróf Ferenc kisperepost, kanonok, plébános, a görögkatolikus templomban Pap János esperes celebrálta az ünnepi misét.

Tíz órakor volt a többi felekezet templomában az istentisztelet, amelyet a luteránus templomban Materny Lajos főesperes, a status-quo izraelita templomban Krausz Vilmos főrabbi, az autonóm ortodox izraelita templomban Strasser Salamon főrabbi végzett. Az istentiszteletek után a törvényhatósági bizottság tagjai, a hivatalok vezetői és a közgyűlés vendégei a városházán gyülekeztek.

A katonai fölvonulás.

Délelőtt kilenc órakor kezdődött meg a debreceni hadőrség csapatainak fölvonulása. Marenzi Ferenc gróf vezérőrnagy a városháza előtt fogadta a csapatok tisztelgését s tartotta meg a szemléti fölöttük. Háromezer katona vonult föl gyönyörű képet nyújtva a sok ezer szemlélőnek.

A katonaság, amelynek főtisztjei a szemléti tartó tábornok körül sereglettek, a következő sorrendben vonult föl. Először a honvéd gyalogság, utánuk a közös gyalogság, a mentelepi huszárok gyalog, majd a közös huszárok, végül a honvédhuszárok. A gyönyörű fölvonulás husz percig tartott s a szemléti tartó vezérőrnagy teljes meglepődésére folyt le.

A város díszközgyűlése.

Tizenegy órakor a városházán összegyűlt törvényhatósági bizottsági tagok s vendégek a közgyűlési terembe vonultak, amelynek karzata akkor már teljesen megtelt előkelő hölgyekkel.

Gyönyörű képet nyújtott a közgyűlési terem is, ahol egymás mellett volt látható a díszmagyar, a katonai főtisztek zsinóros egyenruhája, a különböző felekezetek lelkészeinek s főpapjainak egyházi ruhája s az ünneplő fekete szalonkabátok.

Díszmagyarban jelentek meg Domahidy Elemér főispán, akinek ruhája sötét színű mente, megyszínű nadrág s világos halványkék, sulyos selyem atilla volt. Kovács József polgármesteren megyszínű mente és nadrág, fehér világos selyem atilla, Kovács Gyula alispánon fekete bársony mente, fekete selyem atilla, Körner Adolf tanácsnokon tb. főjegyzőn perzsa-prémes fekete bársony mente, fekete selyem atilla és megyszínű nadrág, Pákozdy Sándor vármegyei főjegyzőn sötét bordó mente, szürkés fehér kivarrott selyem atilla, Nábráczky Béla vármegyei aljegyzőn fehér selyem díszvarrások atilla, megyszínű nadrág, Lestyán Adorján kir. tanácsos közjegyzőn megyszínű rókaprémes mente, török skófiomos világos selyem atilla, Márk Endre, az ügyvédi kamara elnökén megyszínű bársony mente, világos selyem atilla, Medgyaszay Miklós

Kiválóságukért országosan elismert **szőlőmalmainkat, Borsajtóinkat és Kútszivattyú gyártmányainkat** megfogyott készletek miatt már csak e hónapban árusítjuk engedelményel.

„Debreczeni Vasöntőde és Géplakatosság”
Raktárhely Péterfia-utca 73. szám.

tanácsnokon megyszin bársony mente, világoskék selyem atilla, *Roncsik Lajos* főszámvevőn perzsa prémes fekete bársony mente és fekete selyem atilla, *Dóczy Emil* tisztii ügyészen fekete bársony mente és fekete selyem atilla, *Boldizsár Kálmán* dr. rendőrkapitányon zöld mente, fehér selyem Bocskay-dívatu atilla, *Kölcsey Sándor* kir. táblai bírón világos megyszin mente és nadrág s fekete selyem atilla volt.

A főispán megnyitója.

Tekintetes törvényhatósági bizottság!
Hódolatteljes őszinte igaz örömtől athatva gyultunk össze e közgyűlésre a mai napon, hogy 6 felsége, I. Ferenc József Urunk és királyunk nyolcvanadik születési évfordulója alkalmából alattvalói hűséggel, odaadó őszinte ragaszkodással és mély tiszteléssel őt üdvözzöljük.

Debreczen város közönsége mindig az első között volt, amikor arra alkalom nyílt, hogy ezen érzelmeiket fölkenet uraikodók színe elé juttathassa és jazoknak kifejezést adjon. Így nem rég ideje annak, hogy a város igaz, őszinte magyar vendégszeretettel fogadta uraikodókat és a közgyűlési terem falai között a törvényhatósági bizottság képvisellete testületileg üdvözölte és biztosította felséges urunkat alattvalói hűségünkről. Ezt követőleg, amikor nemzetünk ezer éves fennállását ünnepelte az ország szekvárosában, impozáns mértékben és impozáns módon volt képviselve Debreczen városa is azon hódoló diszfolvonulás alkalmával, amely 6 felsége színe előtt az őszinte ragaszkodást és igaz szeretetet tolmácsolta.

Törvényhatósági bizottsági közgyűlésünk már előzőleg megállapította, hogy a városhoz méltóan megünnepeli e mai napot és a mai díszközgyűlésen ismételtén kifejezésre juttatja azon érzelmet, kívánságot és óhajást, vajha a mindennató isten megengedné, hogy azok a nagy celok, fontos feladatok, amelyek Debreczen város jövő fejlődésére, sőt mondhatnám, anyagi és kulturális exisztenciájára oly fontos befolyást gyakorolnak, — mondom, ezen nagy feladatok és nagy celok sikere, megoldása, befejezése és keresztívitele felséges urunk és királyunk I. Ferenc József (lelkes, hosszantartó eljenzés) dicsőséges uraikodásának emlékehez fuzódjunk.

Ezeknek előreboosátása uán tisztelettel üdözlöm az itt megjelent illusztris vendégek, és a bizottság megjelent tagjait s a mai uszközgyűlést ezennel megnyitom. (Élénk eljenzés.) Kerem az előadó urat, méltóztassék a tanács javaslatát fölolvadni.

A százezerkoronás alapítvány.

Az eljenzéssel fogadott megnyitó után K. Tóth Minágy kulturtanácsnok állott fel és a következő határozati javaslatot terjesztette elő:

A hálaadó s templomainkban lefolyt isteni tiszteletek után Debreczen város törvényhatósági bizottsága, városunk polgárságának lelkes részvételével, hazafias örömmel ünnepli meg 1910 augusztus 18-át, mint őfelsége I. Ferenc József magyar király születése 80 ik évfordulóját.

Dicsőségesen uralkodó koronás királyunk, I. Ferenc József ő császári és királyi felsége iránt érzett alattvalói hűségének és legmélyebb hódolatának, őszinte szeretetének érzelmeit ünnepléses határozattal kinyilatkoztatja s ezen határozatnak hódoló felirat útján őfelsége legmagasabb színe elé való felterjesztésével a városi tanácsot megbizzza.

A törvényhatósági bizottság annak tudatában, hogy felséges urunk, koronás királyunk nemzeti művelődésünk-

nek mindenkor leghatalmasabb támasza és előmozdítója volt, egy szívvel s lélekkel százezer koronát szavaaz meg a közeljő őb-n városunkban felállítani biztosan remélt harmadik egyetem és pedig elsősorban egy orvosi, másodsorban bölcsészeti fakultáson — őszöndij alapítványul, aképpen, hogy ezen alapítvány időkről időkre „I. Ferenc József apostoli királyalapítvány” címét viselje. Ezen alapítvány alapítólevele szövegének elkészítésével, valamint a további intézkedések megtételével a városi tanácsot bizza meg.

Az előadó felolvasta még a hódoló felirat szövegét, amelyet a közgyűlés egyhangú lelkesedéssel fogadott.

Ezután Domahidy Elemér főispán bejelentette, hogy Eröss Lajos dr. püspök kíván szólni.

Eröss püspök ünnepi beszéde.

A püspök nagy figyelem közepett állott föl s kezdte meg beszédét:

Méltóságos Főispán Ur!

Tekintetes Törvényhatósági bizottsági közgyűlés!

Azért állottam fel és kértem magamnak szót, hogy röviden kijelentsem, hogy a tekintetes tanács itt előterjesztett határozati javaslatát egész terjedelmében és változatlanul elfogadom és hogy azt változatlan és egyhangú elfogadásra a tekintetes törvényhatósági közgyűlésnek is melegen ajánlom.

Ritkán szoktam ebben a teremben föl szólalni s ha szölok, mindig különös gondom van arra, hogy sem az idővel, sem a törvényhatósági bizottsági tagok becses türeimével vissza ne éjtek. De ma úgy érzem, hogy szólanom nagyon kell: úgy érzem, hogy nemcsak ama szerencse folytán, melyben akkor részesültem, amikor erre a föl szólásra megbízást nyertem, hanem benső erő és érzelmeik által indítatva itt ezen a helyen ennek a városnak eme minden felekezeti jelleggel nélküloz, de azért komoly és tisztos világi templomában egy hosszabb percre meg kell állanom amelleit ez oltár mellett, melyről ezen a napon minden áldozatnak a füstje annak az istennek trónusára fele száll, aki a magyar nemzetet erre a földre kihozta és itt ezer év óta kegyelmesen megtartotta. Megtartottuk és tudjuk, hogy ma dicsőségesen uraikodó koronás királyunk I. Ferenc József születési napjának nyolcvanadik évfordulója van. S ime mint messze terjedő országainak minden zugában az 6 hű nepei, azért gyűitünk össze e helyen ma mi is, hogy az 6 örömben részt vegyünk: alattvalói hűségünk s legmélyebb hódolatunk tolmácsolása mellett ezt a napot vele együtt ünnepejük s számot vetvén a tanuságokkal, amelyek ma önkéntelenül is összetörődnak emlékeinkben, — mint a hajdani kor nepei a szerencses évfordulatok alkalmával cselekedtek. Örömtűzeket gyűitünk mi is körüöttünk ezen a napon annak a jelzésére, hogy ennek a napnak jelentőségét értjük s nemzeti, állami, politikai és historiai minden vonatkozásában föl fogni, értékelni és megbecsülni tudjuk.

Réges-régen, a vad nepeknél ma is így van, az esztendők folyását, az évszakok váltakozása, a növények virágzása, a fellevelek hullása és a kltöző madarak érkezése és távozása szavalozta: s én ma azt szeretném, hogy mi megfordítva, a lefolyt esztendőkkel mérhetnénk meg a mi királyunk immár hervadó virágokkal és hulló levelekkel borított életének igaz értékét s mikor ma nyolcvan esztendő tanulsága visszatekintünk, azok között a hulló levelek és hervadó virágok között ráismernénk az o dicsőségének, jószágának, bölcsességének és hozzánk való rokonszenvének őszí sugárraira is.

Mert kétségtelen, hogy ilyenek is vannak és nem mondok új dolgot, ha azt mondom, hogy azt a fényt, melyet halántékai körül koronáinak karbunkulusai és briliantjai szétárasztanak, messze türagyogja az a másik fény, amelynek forrása ott van az 6 erényekben gazdag egyéniségének, férfiu jellemének és uralkodói bölcsességének mélyesges voltában s a mindig monarchikus magyar nép szeretők lekeről vissza verődve arra van hivatva, hogy megarcnyozza öreg királyunk alkonnyatra hajló élete estéjét.

Méltóságos főispán ur, tekintetes törvényhatósági bizottsági közgyűlés! A tudósok azt mondják, hogy a természet életében vannak ugynevezett magtermő esztendők, a mikor a mindenség titkos raktáraiban hosszú időkn át felhalmozódó erők s potenciák egyszerre muködésbe jönnek s csodálatos gazdagsággal ékesítik fel a világot. Ilyen esztendők vannak a nemzetek életében is; vannak korszakok, mikor a népek mértföldjáró sarukban haladnak vagy mint a prófeta írta: mikor előjön a Lélek a 4 szélek fölől; belélehel a modulatlanul heverő csontokba és megkezdődik a nagy feltámadás.

Az a 62 esztendő, melyre a mi királyunk, mint uralkodó ma visszatekint, ilyen korszak nemzeti életünkben. Mint gyermekifju, viharok és nehéz időkben lép fel ősei trónjára, hogy — mint abban a történeti nevezetességű pillanatban mondotta — bucsut vegyen ifju kora örömeitől és életét nepei boldogítására szentelje. S szavát beváltotta.

Jttak ugyan még nehéz idők később is reája s rajta is betett, hogy a viláomok legnagyobb erővel a legmagasabb fátat tördeik; de lelke megtelát egyensúlyát soha el nem vesztette s magát legnagyobbnak és legnemesebbnek mindig akkor mutatta, mikor a nehéz próbak reánk szakadtak s szívéből vért és szeméből könnyet facsartak.

Azért hazánk történetében az 6 neve és uralkodása letörülhetetlen betűkkel van és lesz felírva mindenha. Mert, — bármennyire fáj is kimondani, szomorú igazság (históriát beszélek!) hogy a nagy Europa után, mikor a világot bámuláta ejtetük, Magyarországon legalább egy percre, a magyar nemzetnek vége volt. De ez a vég, ha szomorú, ha csendes volt is, az ébredésnek és egy feltámadásnak magvait hordta méneben s e közben sok, keserű próbákon áteett a király, I. Ferenc József volt az, kinek egyéni jelene, erkölcsi akarata, uralkodói bölcsessége s hozzánk való mélyebbre ható megismerése, a nemzeti remények eme véres barázdákba vetett, de végre is gazdag aratást biztosított, magvait életre keitette. Azért azt is mondom, hogy az új Magyarország története öreg királyunk 80 éves eleie kereteibe van beillesztve. S szinte káprázatos az a haladás, melyet ez a nemzet 6 alatta, de főképp ez abszolútizmus bukása után és óta gazdasági és kulturális téren ebben a keretben felmutat. Miatha — istennek legyen érte hála! — hazánk legújabb történetében is azokat az erőket látunk érvényre jutni, melyek a jégverte mezőkön az élet csirait gyorsabb fejlődésre hajtják s a megkésétt tavaszt váravárt kibontakozásában önnön magukkal viaskodni elősegítik. S hogy ez így van, abban, — elismerem, sőt büszkén vallom — van része es érdeme e nemes magyar nemzetnek is, de ismerjük be, hogy van része es érdeme annak az embernek is, kinek — úgy látszik — istentől nyert missziója az volt, hogy a félreértéseket és ellentéteket a magyar nép es a korona közt elsimítsa s lassan-lassan megegyengesse és előkészítse a feltételeket arra a szebb jövőre, amikor — Werbőczy szavai szerint — ugyanez az utja lesz a dinasztia és a nemzet politikájának. Est a nagy missziót a mi királyunk rég megértette s egy hosszú életen át becsületes hűséggel szorgálta. Értjük mi is, . . . értse meg a

Uj!

Hangszer üzlet megnyilt!

Szendrő Sándor modern hangszer üzlete Debreczen, Bathányi-u. 22. sz. a.

Uj!

nemzet is... s történeti mesgyéken lépdelve összetett kezekkel adjunk halát az istennek, hogy ezt a nemes lelkű fejedelmet I. István trónjára ültette s ott mindez ideig megtartotta.

Méltóságos főispán ur, tekintetes törvényhatósági bizottsági közgyűlés! Én jól tudom azt, hogy ebben a teremben különböző politikai pártokhoz tartozó emberek ülnek; azt is tudom, hogy a mélységek a nemzet és korona között el véglegesen máig sem enyésztek, de smilyen természetesnek, sőt szükségesnek tartom az utóbbit mindaddig, míg a nemzet erejét érzí: éppen annyira biztos vagyok abban is, hogy felkent királyunk iránt érzett hűségünkben és tiszteletünkben nincs köztünk különbség s 80 esztendő óta e nevezetes forduló pontján reá mindnyájan kegyelettel gondolunk.

Méltóságos főispán ur, tekintetes törvényhatósági bizottsági közgyűlés! En a jövőbe nem látok; hogy mit hoz reánk a holnapi nap, nem tudom... De azt érzem, hogy mind addig, míg I. István trónján I. Ferenc József ül, hazánk minden nagyobb veszedelmétől mentve van.

Mély alattvalói hódolattal s hazánk jövő boldogságáért lobogó lelkesedéssel járulunk szívt ma trónja elé s egy szívvel-lélekkel kiáltunk, hogy éljen a király! (Zugó éljenzés.) A tanács határozatát egész terjedelmében változatlanul elfogadom s egyhónou elfogadásra ajánlom. (Eljenzés és taps.)

A több ízben lelkes éljenzéssel megszakított pyönyörű szónoklat után Márk Endre szólalt föl és indítványozta, hogy ugy a hódoló föliratot, mint a határozati javaslatot és Erdős Lajos dr. püspök beszédét foglalják jegyzéknyvbe, nyomtassák és osszák ki a törvényhatósági bizottság és a most jelenlevő vendégek között.

A főispán záró szavai.

A közgyűlés elfogadta az indítványt, mire Domahidy Elemér főispán a következő szavakkal rekesztette be a közgyűlést:

— A közgyűlés társasorozatát kimerítettük, a közgyűlést berekeszttem és köszönetet mondok a törvényhatósági bizottság tagjainak és vendégeinknek. A mély hatást kelte szónoklat benyomásával szívünkben távozunk mindnyájan s azt hiszem mindnyájan smaz egy érzéssel vagyunk áthatva, amelyet e két szóban fejezhetünk ki:

— Éljen a király.

Zugó, hosszantartó éljenzés fogadta e szavakat, amelyek után a jegyzéknyvet hitelesítették s ezzel a közgyűlés véget ért.

Az ünnepl ebéd.

A közgyűlés után a jelenváltak legnagyobb része hazatért, hogy a diszabódre feketébe öltözzön át. A banket, amelyet Gróh Ferenc prépost, kanonok, debreceni római katolikus plébános rendezett, a Bika nagytermében folyt le s egy óraker kezdődött. Százhatvan vendég foglalt helyet az asztaloknál, névszerint a következők:

Gróh Ferenc kisprépost, Domahidy Elemér főispán, Marenzi gróf vezérőrnagy, Schönberger báró és Mihályos huszárezredesek, Kovács József polármester, Kovács Gyula alispán, Gajzáró Béla táblai tanácselnök, Dicsőfi József, Fauszt Elek, Szele György, Veszprémy Zoltán, Baróthy Béla, Kovács János alezredes, Wolff őrnagy, Batthyány gróf huszárnagy, Péntes Sándor, Fábrián Lajos Mór, Hegedüs István, Váczy János, Oláh Imre, Losonczy Almos dr., Ozory István, Erdős József dr., Endre Iván dr., Rencsik Lajos, Szabó Kálmán, Rásó István, Polgár iparfelügyelő, Kernhoffer József, Czeglédy Mihály dr., Bartók Ágoston, Budaházy Gyula, Beregi Nagy Sándor, Jászai Rezső, Könyves Tóth Mihály, Medgyaszay Miklós, Oláh Imre, Ruzska István dr., Serli Ede, Geréby Pál, Szendrő Sándor, Riekl Antal, Szentkirályi Tivadar, Husz Lajos, Mándoki Béla, Than Gyula, Hegedüs István, Szalay József, Hubert Ferenc, Szűcs Gusztáv, Lóky Béla, Molnár K. Dezső, Orosz István, Dienes Barna, Csóka Samu, Tahy őrnagy, Posch Dezső, Gál Zoltán dr., Rostás István, Székely Ferenc, Török Gábor, Pápay

János, Körner Adolf, Lestyán Adorján, Dávidházy Kálmán, Csattó Sándor, Gácsér József, Publig Ernő, Pfeiffer h. üzletvezető, Uray Sándor, Cziffer Emil, Mihalovics J. n. b., Zádor Lajos, Papp főesperes, Borsos építész, Balogh Géza dr., K. Szalay Béla dr., Pápay József dr., Piacsek Sándor, Buday Aladár, Darvay Dezső, Kovács Mihály, Ifj. Horváth Mihály, Kőrös alezredes, Schuller János, Kőkert Gusztáv, Kövy Lajos, Sinka Gyula, Kursinszky Kálmán, Puskás Ferenc, Sándor Árpád, Münich Gusztáv, Brokesch Győző dr., Morvay Ferenc, Schiller Ferenc, Jármy Tamás és a plébániai papaság.

A menü a következő volt:

ÉTLAP

Ó felsége 80 ik születésnapja alkalmából, 1910 aug. 18-án.

Szárnyas leves
Balatoni fogas
Remoulade
Kecsege
növény mártással.
Epigramm, körítve
Vanília és gyümölcs puding
Idei pulyka
Tűzdelt jérce
Compote
Saláták
Giardinetto
Parfaites
Mocca
Likör.

BOROK:

Fehér aszali
A Mi Borunk
Egri Vörös Cabinet
Ásványvizek.

PEZSGÓ:

Törley Casinó Sec.

A hetedik fogásnál felállott Gróh Ferenc és a következő köszöntőt mondta:

— Nagy ünnepe, örömnapi van ma a magyar nemzetnek, amidőn Isten meghálálhatatlan jóvoltából, apostoli királyunk öfelsége áldásos életének nyolcvanadik esztendőjét betölti.

Uraim! Tagadhatatlan vonása, elvitathatatlan tulajdona a magyar nemzetnek a koronás királya iránti hargvományos hűség, tantorithatatlan ragaszkodás és áldozatkész szeretet, melyet még előlegezni és lépés királyával szemben, mint ezt a magyar főrendeknek 1741. a pozsonyi országgyűlésen dicső Mária Terézia királynő uralkodása kezdetén hangoztatott szavai bizonyítják: éle tünket és vérünket királyunkért, édes magyar hazánkért; mennyivel inkább lelkesít hetnek be tünket e magasztos szívérzelmek midőn nyolcvan éves apostoli királyunk öfelsége möött egy eredményekben bővelkedő, áldásokban gazdag dicsőséges élet és uralkodás áll.

Azért emeljük szívesen, emeljük lelkesen poharunka' apostoli királyunk öfelségeért és elévűhetetlen hálánk, tantorithatatlan hűségünk és áldozatkész szeretetünk, bizonyosságul hangoztatjuk: vitam e sanguinem pro gloriosissimo Rege nostro apostolico: életünket és vérünket legdicsőségesebb királyunkért és drága magyar hazánkért és kérjük az élet korlátlan urát, hogy apostoli királyunk öfelségét égi kegyelmének legjavával, testi, lelki áldásainak egész bőségével elárasztva drága magyar hazánk dicsőségére, felvirágoztatására, minde salattvalója jólétére, örömére, boldogságban dicsőségben még számos éveken keresztül sítasse.

Gróh Ferenc plébános beszéde után, a melyet éljenzéssel fogadott a hallgatóság, Rác Károly zenekara a Himnuszát játszotta el, amelyet a hallgatóság állva énekelt a zene kísérete mellett.

Itt kell megemlítenünk, hogy a banket kitűnően sikerült. A tulajdonos, Németh András személyes felügyelete alatt folyt a tállás, amely a legnagyobb rendben folyt le. Az ételek és italok kitűnők voltak. A banket ideje alatt Rác Károly zenekara játszott igen szépen.

A debreceni katonaság zenekar nélkül.

Mozgalom a háziezred vissza-helyezése érdekében.

A lezajlott királyünnepségek után megállapíthatjuk, hogy azok mindenben fényesen sikerültek s olyan pompásan és nagy keretek közt folytak le, mint talán sehol ez országban. A szerda esti kiviláptás nagyszerűsége pártját ritkítja. És mégis valami hiány bántóan hat a figyelmre.

A leközölt programokból tudjuk, hogy az eredeti megállapodás szerint a zenés takarodóban, a lámpionos menetben a katonaságnak is részt kellett volna vennie. Várta is ezt a közönség és annál nagyobb volt tehát a csodálkozás, a mikor a menet elindult és abban egy katona sem vett részt.

A dolog magyarázata pedig az, hogy a katonák polgári zenekaros menetekben részt nem vehetnek. Így maradtak el a szerdai fáklyamenetből is, pedig kétségtelen, hogy a legénység résztvétele az ünnepség fényét nagyban emelte volna.

Természetesen még nagyobb pompát kölcsönzött volna a dolognak az, ha a debreceni helyőrségen kat nazenekar volna. Katonai részen, de polgári részen is tudják, hogy a zenekar hiányát mennyire s hányszor kell kellemetlenül megérezni. Érezhető volt ez most legutóbb a szerda esti lámpionos menetnél. Másrészt ma reggel a katonai szemlénél, amikor három ezer katona vonult föl dobszó mellett.

Katonai szempontoktól eltekintve a város szempontjából is kívánatos volna, hogy ka'onazenekar legyen Debreczenben. Ez azonban csak ugy lehetséges, ha a háziezredet teljesen visszahelyezik Debreczenbe. A 39-ik gyalogezred ezredtörzse amugy is Debreczenbe való, annak itt kellene lennie. Eppen ezért, — mint illetékes helyről értesülünk — ugy a katonai, mint polgári részről lépéseket tesznek, hogy a 39-ik gyalogezred törzsét visszahelyezzék Debreczenbe s ez esetben a 39-ik gyalogezred zenekara is visszakerülne a városba.

A másik érdekes dolog, amelyről most hírt kaptunk az, hogy mozgalom indult meg az iránt, hogy Debreczenbe tűzértséget helyezzenek el. Ma még nem tudni, hogy az akciónak lesz-e sikere, az azonban kétségtelen, hogy a kérést már most erősen megtudják okolni ugy a Debreczen városára háruló előnyök, mint ama szempontból is, hogy a tűzértségek Debreczenben kitűnő elhelyezést nyerne.

Mind a két kérdés nagyban foglalkoztatja az illetékes köröket, amelyek legközelebb elhatározó lépéseket tesznek az ügy érdekében.

Irodalom.

A Nyugat Ignó, Osváth Ernő és Fenyő Miksa egyetlen modern magyar szépirodalmi és kritikai szemléjének augusztus 16-án megjelent száma feltűnő keltő kiállításban és igen érdekes tartalommal jelent meg. A Nyugat főmunkatársai: Ady Endre, Ambrus Zoltán, Babits Mihály és

geti, hogy a szibériai bubos pestist széthurcolás által az egész birodalomban elterjesztik. Semmi kiadástól sem szabad tehát visszariadni és bármily nagy összegekbe kerülne is, mindent meg kell tenni, hogy az eddigi járványfészkeket a legnagyobb energiával mielőbb kipusztítsák.

Pétervárról táviratozzák: Híre jár, hogy az az orosz hajóraj, mely a montenegrói ju bileumi ünnepekre Cetinjebe megy, onnan nem tér vissza egyenesen Oroszországba, hanem előbb egy osztrák, vagy magyar kikötőt is meglátogat. Valószínű, hogy az orosz hajóraj a fumei kikötőt fogja meglátogatni.

Alispán, ügyvéd és szerkesztő.

Botrány egy cikk miatt.

Makón sajnálatos skandalum történt a minap délután. Dr. Dózsa Ferenc ügyvéd nyílt utcán inzultálta Espersit Jánost, a „Makói Független Újság” című lap felelős szerkesztőjét, amiért ez mese alakjában az ügyvéd családi életét sértő cikket közölt. A lapjában ugyanis írt egy kis mesét, melynek szimbolikus figuráiban Makón sokan mintha ráismertek volna Dózsa Ferenc ügyvédre, aztán Hervay István alispánra és Dózsa ügyvéd feleségére. Az ügyetlen aso pusi mese a következő:

A mesét tegyük egy felvidéki nagy városba, de éppen úgy tehetnénk egy alföldi kisebb városba is. A pók nem annyira pók, mint inkább nagyhasú; a szipoly, — az igazán szipoly. Hogyan kerültek ők ketten egymáshoz? Sehogysem. A másodiknak volt egy harmadikja, az első megkivánta a harmadikat, pedig nagyhasú is volt, póklábu is volt és sok kis pókja is volt.

Az elsőnek volt egy negyedikje, aki türelmesen, lemondóan, de leginkább megvetéssel nézte, mint szövi-fonja viseltes, rozszant, nagyon is átlátásos hálóját a nagyhasú pók. Láta a foszlányos szövedéket az egész város is, bele is látott a játéka; megvetette szintén a másodikat, de csak befelé. A második — a szipoly — az büszke volt és örült. Hogy is ne! Pók ur neki fogdosta a legyezőket, amelyeket ő szipolyoz ki és mit bánja így szipoly ur, hogy mit csinál a harmadik, no meg — a pók. Hát mit is csinálnának egyebet a jónál? Regi mese ez, mely mindig ismétlődik. Az „én, te, ő” históriája. Új benne az, hogy a „te” nem volt mindig olyan büszke, nem látta mindig olyan tisztán, hogy mi történik a háló mögött és egy kicsit jobban takargatta a — harmadikat. De ha ennek így is jó és mindnyájunknak jó és főként kiadás, ki mit törődik vele? A társadalmi morál? Oh, az megvetéssel bár, de pikáns élvezettel sok szerencsét kíván mind a háromnak. Hadd legyen boldog az „én, te, ő”. E kis mesében van ám sok mesésen igaz, ne vegye magára, kinek nem inge, gallérja.

Dózsa ügyvéd sértődnek találta magára a furcsa mesét és inzultálta érte a szerkesztőt. Természetesen az ügynek folytatása lett, amennyiben lovagias ura terelték. Espersit fegyveres elégtételt kért Dózsától. A megbízottak rendkívül súlyos párbajban állapodtak meg. Először pisztolypárbaj lesz többszöri golyóváltással, azután kardpárbaj végkimerülésig. Makón óriási az izgalom, de bizonyos és kétségtelenül megállapítható, hogy a közhangulat Espersit élteti. Az ügyvédet és Hervay István alispánt régi baráti kötelék fűzi össze, de a gyanúsításnak alapja nincs. Puritán életű, közszereteten álló, szimpátiikus család a Dózsaé és az alispánt is korrekt uriembernek ismerik.

HIREK

— **A király plakettjei.** Fővárosi tudósítónk jelenti: A király nyolcvanadik születése napján egy kicsit visszaünnepeli a minisztereit; aroképét adja ugyanis a minisztereknek — aranyplaketten. Ezt a királyi

plakettet ma küldte el Gudenus báró főkamrás megleghangu levél kíséretében az összes minisztereknek. Az első plakettet Hieronymi Károly kereskedelmi miniszter kapta, akinek elküldték Karlsbádba a király ajándékát.

— **Az Erődy-ügy.** A Magyarország című lap ma esti száma írja, hogy politikai körökben az a hír terjedt el, miszerint a miniszterelnök Erődy Sándort a marostordai főispáni állásától felmenti és elégtételképpen egy magasabb pozícióba helyezi. A marostordai főispán hír szerint Teleky Domokos gróf lesz. Ennek a hírnök a hitelességében nagy okunk van kételkedni. Elsősorban is azért, mivel a forrás éppen nem autentikus. Másrészt bihetetlennek tartjuk, hogy a miniszterelnök bármilyen körülmények között is elejtené Erődyt.

— **A Szent István napi munkaszünet.** Szent István király napja, mely ezuttal szombatra esik, munkaszüneti nap lévén, a vonatkozó törvény értelmében a fűszer és élelmiszer kereskedések csak délelőtt tíz óráig tarthatók nyitva, a többi kereskedések ellenben egész napon át zárva tartandók.

— **Jászay Rezső távozása.** A debreceni román kath. főgimnázium érdemes igazgatója, Jászay Rezső, mint tudvalevő, eltávozott Debrecenből. A közbeeső években álló igazgatót tegnap búcsúztatták el barátai és ismerősei, akik tiszteletére bankettet rendeztek. Jászay Rezsőt szép ünneplésben részesítették.

— **Párisból Londonba repülőgépen.** Párisból táviratozzák: Moissant francia aviatikus tegnap reggel arra vállalkozott, hogy Párisból Londonba repül aeroplánon. Tegnap sikerült neki eljutni baleset nélkül Calaisba, azután átrepült a La Manche-csatorrán és tegnap este Angliában, Timanstoneban szállt. Mint Londonból jelentik, Moissant ma reggel 6 órakor Tilmanstoneban felszállt, hogy folytassa útját Londonba. Reggel hét órakor azonban motorjának csekély hibája miatt Rochester közében leszállt.

— **Uj zászlók a debreceni honvédségnél.** Ma délelőtt avattak zászlókat a nagyvárosi honvéd hadapródiskola nevezetű vendékei. Az új zászlók kinevezési okmányát a honvédelmi miniszter most megküldte a hadapródiskola parancsnokságához. A debreceni növendékek közül zászlósokká avatták a következőket: Várady István, Szabó István, Bimliczky Béla, Molnár Mihály és Illégy Gyula.

— **Tanulók ellátása.** A következő sorok közlésére kértük fel bennünket: Felkérjük azokat a családokat, amelyek tanulókat ellátásra elfogadni kívánnak, hogy ebbeli szándékukat a *Kereskedelmi tanintézet igazgatóságánál* (Piac utca 8. sz.) bejelenteni szíveskedjenek. Az igazgatóság.

— **Nagyvárosi arlatikus sikerei.** A Bóné-kut melletti hatalmas, gyönyörű fekvésű gyakorlétérzen hetek óta kísérletezik új rendszerű repülőgéppel Lányi (Lanczen-dorfer) Antal nagyvárosi honvédhadnagy. Amikor ezt a repülőgépet elsőtízben állították ki a vármegyeháza nagyteremben, — a kételkedőknek, a pesszimistáknak egész serege kétségbe vonta, hogy a feltűnően kicsi súlyú, egyszerű konstrukciójú géppel valaha eredményes produkciókat lehetne végezni. A törhetetlen akarat rejű, zseniális fiatal hadnagy pár hónap múlva alaposan rácsáfolt azokra, akik a repülőgépek nem nagy jövőt jósoltak. A napokban már felrepült és leküzdvé a kezdeti nehézségeit, — gyönyörű eredményeket ért el már eddig is.

— **Baleset munkaközben.** Szirmai Zoltán lakatossegéd ma délután szerelés közben egy négy méter magas háztetőről leesett és sgyrázkódást szenvedett. A kórházba szállították.

— **Sikkasztó pénztáros.** Kecskemétről táviratozzák: Fisch Albert, az Első Kecskeméti Konzervgyár pénztárnoka a gyár

kárára 9020 koronát sikkasztott. A rendőrség ma Fischet letartóztatta. Vallomásaiban azt mondta, hogy a sikkasztott összeget Bécsben és Budapesten a löversenyeken vesztette el. Fisch 32 éves, családos ember.

— **Leégett gyárváros.** Newyorkból táviratozzák: Nagy tűz elpusztította New-Jersey-City gyárnegyedét. A kárt egy millióra becsülik.

— **Magyar operett Stockholmban.** A nagyvárosi színházban pár év előtt szepi-kert aratott Juhász Gyulának, az ismert nevű nagyvárosi költőnek és szerzőtársainak: Dési Alfrédnek és Lehel Károlynak „Atalanta” című operettje. A darab a dekadens görögvilág élet örömeit vitte a színpadra. Merész ötletei, lázas hangulata egész és állandó sikert hoztak a szerzőknek. A zsidék nagy városaiban, ezek között Debrecenben is sorra következtek a darab bemutatói, de a fővárosi operettszínházak nem akarták színre hozni a darabot. Most a vidéki sikerek után utat tört magának ez a magyar színjáték a világszínházok felé is. Antal Sándor, Stockholmban élő magyar író, svédre fordította le a darabot, melyet a stockholmi egyesült színházak igazgatósága szerzett meg előadásra.

— **Az Arany Bika Mulató közönsége** ugyszólván az egész előadást végigtapsolja. A kedvenc: Roland Róbert komikus és hangszerimitátor kiváló és eredeti ujdonságaival nagy sikert aratott. Folytonos kacagás mellett játszanak The Bradnas excentrikusok, The Cherber Comp. amerikai univerzális művészek kitűnő produkciói szintén általános méltánylásra találnak. Sisters Edelweiss, az „Alpesi csillagok” gyönyörű hangja, bács előadása frappánsan hat. Tíz elsőrangú szám szerepel a műsorban, amely igazán díszére válik az Arany Bika Mulatónak.

— **A megszentelteltett csodaforrás.** Máriavölgyből jelentik: A máriavölgyi búcsúok soraiban nagy a forrongás, mert egy odaváló tót asszony a csodaforrás vizét megrontotta. Pedig az a csodaforrás, a mint azt az ábitatos hívők rebesgetik, nagy csodát tett, aki itta, annak meggyógyult a gyomra és aki a vizével a szemét mosta, az sohasem vakult meg. Valamikor ingyen adták a csodaforrás vizét, de most már csak pénz ellenében. Máriavölgyi tót asszonyok szereztek árusítási jogot és egy krajcárért adták pohárját. Az egyik tót asszonynak különös szerencséje volt, őt ostromolták leginkább csodavízért, míg a szomszédasszony alig tudott bevenni pár krajcár naponként. A búcsúok pedig következetesen a másik asszonynál szereztek be a vizet, ami annyira felbőszítette, hogy kosszut forralt. Petróleumot és olajt szerzett és egy alkalmas pillanatban beleöntötte azt a csodaforrásba. Ilyen módon persze lehetetlenné vált a csodavíz árusítása. Amikor kiderült, hogy ő szentségtelenítette meg a csodaforrást, a csendőrség letartóztatta.

— **A rakamazi országuton.** Nyiregyházáról táviratozzák: Horváth István álánéki költőveregéd Rakamaz körül ólalkodott és egyéb foglalkozás hijján a falubeli leányokat édesgette magához cutorkával, pántlikával és egyéb csecsebecsével. Egy Páyi Ida nevű leányt sikerült kicsalni az országutra, ott késsel támadt rá és halállal fenyegette meg, ha nem engedelmessékedik neki. A leány sikoltózni kezdett, mire Horváth kendővel betömte a száját és merényletet követelt el ellene. A leányt később fuldokolva, véresen találták meg, Horváthot pedig nagy hejsza után elfogták és Nyiregyházára vitték.

— **Öngyilkos aggastyán.** Kárász Lajos 70 éves napszámos Püspökföldnyben tegnap délután egy őrizetlen pillanatban, mikor hozzátartozói nem voltak otthon, felakasztotta magát. Családjával a legjobb viszonyban volt és anyagi zavarok sem bántották túlságosan és ezért hozzátartozói nem tudják miért követte el végzetes tettét.

— **Megégték a kocsin.** Kecskemétről táviratozzák: Varga Sándor gazdálkodó kocsin ment feleségével a tanyára. A kocsin levő száma Varga égő pipájától ki-

gyulladt. Varga Sándor és a felesége súlyos égési sebeket szenvedtek és állapotuk reménytelen.

— Jó házból való fiu tanuló felvétetik Letzter József udvari fényképész műtermében.

— Molnár József postaszolga büntetőügye. Fővárosi tudósítók jelentik: Molnár Józsefnek, a gyermekirtó postaszolganak büntetőügyében ma készítette el a budapesti királyi ügyészség vizsgálatsrendelés iránt indítványát és átküldötte a törvényesekhez. A vádirat ötrendbeli szándékos emberölés büntetéseért kéri a vizsgálat elrendelését.

— A nyiregyházi huszárok. Nyiregyházáról táviratozzák: A Nyiregyházáról tömegesen megszökött huszárok ügyében a múlt héten kiszállt Nyiregyházára a szabályszerű bizottság kíséretében a kassai hadbíróság egyik hadbírója, hogy tanukihallgatásokat végezzen. A tanukihallgatások eredménye az lett, hogy husz huszárt tegnapielőtt bezárították a kassai helyőrségi fogházba. Az eljárás a csapattesttől való önkéntes távozás címén folyik a huszárok ellen.

— A mai nap halottai. A mai nap folyamán a debreczeni aulami anyakönyvi hivatalban a következő halálesetet jelentették be: Bácsi János g. kath. 66 éves, özvegy Bogdán Miklósné Nádasdi Jullánna református 72 éves.

— Gyilkosság. Aradról táviratozzák: Az Aradhoz közel fekvő Mermesd községben rémes hitvesgyilkosság történt az éjszaka. Egy odaváló módos földesgazda, Kirbán Simon éles konyhakéssel szivenszúrta a feleségét, aki azonnal meghalt. Kirbán az év elején súlyosan megbetegedett. Befeküdt az aradi kórházba, ahol felesége unszolására elkészítette a végrendeletét is, amelyben minden vagyonát rátestálta. Az asszony, mikor már maga rendelkezett a birtokok felett, elhanyagolta az urát, nem látogatta meg a kórházban és tegnapig hírt sem hallott felőle. Ellenben viszonyt szőtt a férj huszonnégy esztendőes szép száll unokaöccsével, Kirbán Györggyel, akivel együtt élt a mermesdi kurián és ráírta a vagyonát is. Tegnap aztán beütött a katasztrófa. Be-toppant a férj makkegészségesen és mikor meglátta a hűtlen asszonyt és házasságtörő unokaöccsét, szörnyű haragra lobbant. Nagy perpatvar támadt közöttük, melynek végen Kirbán Simon agyonszúrta a csapodár asszonyt. A gyilkos férjet letartóztatták.

— Olvaszt már ön? hogy a legszebb és legolcsóbb fénykép-levelezőlapok a „Hunnia” fényképezési és festészeti műteremben készülnek, Piac- és Csapó utcai sarokház. Modern műterem az utcai oldalon.

— A Polgári Takarékos és Segély Szövetkezet Piac-u. 73. a 15-ik évtársulaira már a mai naptól kezdve igen olcsó heti befizetésekkel minden levonástól ment könnyen törleszhető kölcsönöket folyósít.

— Mindennemű könyvkötések, bórdisz munkák, reklám-cikketek stb. Antalfy Ferencz könyvkötészetében készíttetnek Piac-utca 31.

Terménytőzsde.

Schvarcz E. debreczeni bizományos távirati jelentése Budapest, 1910. aug. 18.

Készáru változatlan. Határidők többszöri ingadozás után alig változtak.

1910. októberi buza	9.81—82
1911. áprilisi buza	10.06—07
1910. májusi buza	—
1910. októberi rozs	7.40—41
1910. áprilisi rozs	—
1910. májusi rozs	—
1910. októberi zab	7.27—28
1911. májusi tengeri	5.61—62
1910. júliusi tengeri	—
1910. augusztusi tengeri	6.81—82
1910. augusztusi repeze	—

Regény-Csarnok.

Urunk Jézus és szent Péter.

(4.) Irta: Lagerlöf Selma.

— Bocsáss el engem szolgálatodból — morda szent Péter. — Egy napig sem maradhatok a paradicsomban.

Az Ur csöndesítette, amint ezt a földön is gyakran meg kellett tennie, ha szent Pétert elfogta a méreg.

— Nem bánom — menj, de előbb meg kell mordanod, mi van itt ellenedre.

— Csak annyit mondok, hogy külön jutalomra vártam, amikor odalenn a földön veled együtt ezerféle nyomorúságot elszenvedtem — pattogott szent Péter. Az Ur pedig látta, hogy szent Péter léleke tele van keserűséggel, s nem érzett neheztelést.

— Amint mondtam, szabad vagy, mehatsz, ahova akarsz; de szeretném mégis tudni, mi bánt?

Ekkor végre elbeszélte szent Péter, miért boldogtalan.

— Szegény, öreg, jó anyám, — mondta — néhány napja meghalt.

— Most már tudom, mi a bajod, — szöjt az Ur. — Azért emészted magad, mert anyád nem került ide a paradicsomba.

— Azért — válaszolt szent Péter s nyomban arnyira elhatárolódott fájdalom, hogy zokogni és jajgatni kezdett.

— Azt tartom, megérdemeltem volna, hogy ide kerüljön, — mondta.

Az Ur pedig megtudván, kit gyászolt szent Péter, maga is elborult. Mert szent Péter anyja nem olyan asszony volt, aki a paradicsomban helyet érdemelt volna. Soha mással nem gondolt, csak a pénzkuporgatással; az inségeseknek, kik házának ajtaja elé kerültek, a világot sem adott volna garast vagy egy falat kenyeret. Az Ur most nem tudta szívére venni, hogy azt mondja szent Péternek: — Fiam, a te anyád annyira zsu-gori volt, hogy nem lehet része az üdvös-ségben.

— Szent Péter — szöjt — honnan gondolod, hogy anyád boldog volna nálunk?

— Lásd, e t csak azért kérded, hogy ne kelljen engem meghallgatnod — epéskedett szent Péter. — Ki ne volna boldog a paradicsomban?

— Aki a mások örömein örülni nem tud, az itt sem lehet boldog, — mondta az Ur.

— Akkor mások sem illenek ide, nemcsak az anyám, — válaszolt szent Péter, s az Ur észrevette, hogy ez a célzás ő rá vonatkozik.

Nagyon szánakozott azon, hogy szent Péter azt sem tudja fájdalomában mit beszél. Egy ideig állt s várakozott, hogy nem bánja-e meg tettét szent Péter s rem látja-e be, hogy anyja nem a paradicsomba való; de az öreg nem akart észére térni.

Ekkor az Ur magához szólította egyik angyalát s megparancsolta, hogy leszállván a poklok ferekére, hozza föl szent Péter anyját a paradicsomba.

— Érgedd meg, hadd lássam, hogy hozza, — mondta szent Péter. Az Ur kézenfogta szolgáját s evezette egy sziklára, melynek oldala egyenesen, akár a gyertya és hirtelen hullott alá. Megmutatta, hogy csak egy kicsikét kell előrehajolnia, ha ép a pokolba akar látni.

Szent Péter letekintett, de eleinte nem látott többet, mint egy mély kutat. Végtelen, fekete szakadék nyílt meg előtte. Az első, amit tisztán ki tudott venni, az angyal volt, ki már teljesen készen állt a mélységben teendő útjára. Látta, mint siet az angyal félelem nélkül a vakhomály felé s csak egy kicsit terjeszt ki szárnyait, hogy esése tulajdonságos gyors ne legyen.

Miután szent Péter szeme hozzászokott az iszonyu sötéthez, egyre többet látott. Mindenekelőtt megértette, hogy a paradicsom egy kerek hegyen terül el, melyet széles szakadék ölel körül; a szakadék fenekén van az elkárhozottak tanyája. Látta, hogy az angyal egyre esik lejjebb és lejjebb, de

még mindig nem ért a mélység aljába. Szent Péter egészen elrémült azon, hogy a poklok utja ily hosszú.

— Bárcsak anyámmal jöhetne vissza! — mondta.

Az Ur szomorú, nagy szemekkel nézett szolgájára.

— Nincs olyan teher, melyet el ne bírna az én angyalom, — hangzott szava.

Oly mély volt a szakadék, hogy nap-sugár oda nem fért. Fekete árnyak uralkodtak alant. De mintha most az angyal szárnyalása valami kis fényt és derűt vitt volna magával; szent Péter meg tudta különböztetni a lent levő dolgokat.

Sziklák végtelen fekete sivatagja terült el odalenn, mindenütt éles, hegyes kő-irtek, meredeztek s közöttük feketevizű posványok csillogtak. Nem akadt egyetlen zöld folt, egyetlen fa, az életnek egyetlen jele.

Az éles sziklákra mindenfelé boldogtalan halottak kapaszkodtak. Ott csüngtek a szirteken, reménykedve, hogy talán valahogy kimenekülhetnek a mélységből. Látván pedig, hogy nincs utjuk semerre, főnmaradtak helyükön s megmerevedtek kétségbeesésükben.

(Folytatjuk.)

„Gyöngyvirág Crème“

AZ AROKRÉMEK GYÖNGYÖ!

Szeplő, májfoltok, pattanások s bőrbajok ellen kiváló jó szer. SIMÁVÁ, FOHÉRRÉ ÉS ÜDÉVÉ TESZI AZ ARCBŐRT! Sem higanyt, sem ólmot nem tartalmaz. A nappalra való krème nem zsiroz, míg az éjjelre való zsiroz. Egy tégely ára 1 korona.

Kapható:

Mihalovits Jenő

„Kigyó“ című gyógyszer-tárában,
DEBRECZEN.

MUSCHONG-BUZIÁSFÜRDŐ

BUZIÁSI PHÖNIX ÁSVÁNYVIZ

BAKTERIUM MENTES természetes ásványviz, üdít, gyógyít. Vese- és hólyagbajoknál, a vamedenceze idült hurutjainál, húgykő- és fényképződésnél, a légutak és a kiválasztó szervek hurutos bántalmainál kitűnő hatásúnak bizonyult. — Orvosilag ajánlva. — Főlerakat:

Fr'ed és Löwenheim fűszer és csemege kereskedésében, Debreczen, Piac-utca 72. — Telefon szám

Legsöldabb alapon álló Elsőrendű új óras ékszerüzlet és műhely Sándor Ármin DEBRECZEN

Piac-u. 41. (Dréher sörcsarnok mellett.)

Prima briliántok! — Preczís órák! — Gazdag választékú ezüst raktár!

Eddig nem létezett
olcsó árak!

Órajavitások, ékszer alakítások kiváló gondtal, legolcsóbban.

Megbízható, ügyes, élénk fiatal ember előkelő állást nyerhet. Azonnali belépés. Eddigi működés igazolandó. Czim a kladóban.

Jegygyűrűk, Mennyasszonyi ékszerek Aranyóra és láncz ujdonságok Ezüst óteszközök
Rose Dezső
 ékszerész és órás üzletében
DEBRECZEN, Placz-utca 55. sz.
 Óriási raktár! Igen olcsó árak!

Szolyvai, Polenai és Luhi-Erzsébet lithlon tartalmu természetes égvényes savanyuviz források.

Különleges szer
gyomorhaj és köszvény ellen.

Előrendű szakférfiak vegyelmezése alapján rendkívül gyógyhatásuak **köszvény, ves-, hólyag és a vizeleti szervek bajainál. Cukros huygár, epekő, a torok és tüdőszervek bajainál és gyomormegbetegedéseknél.** Egészségesekeknek kitünő ízű, igen üdítő ásványi viz bor, cognac vagy citromsavval vegyítve.

»» Csira és vasmentes. »»

Kapható mindenütt. Főraktár:

Roth Testvérek

Debreczen, Placz-u. 11. szám.

Telefon 818.

Telefon 818.

Placz utca 75. sz.
Bauer Károly
 óra és ékszer üzlete az (Iparbankkal szemben)
»» Kitünő órák »»
 legújabb divatu ékszerek legutányosabb árban, valamint javítások legjobb szakértelemmel óras műhelyemben Placz-utca 75. sz.

LÁSZLÓ ZSIGMOND ÁLLATORVOSI RENDELŐ-IRODÁJA
 nagy és kis állatok részére Csapó-u. 30.
 Telefon 558. sz.

Hajdúvármegye Allspánjától.

5107—1910. szám.

Verseny tárgyalási hirdetés.

A kereskedelemügyi m. kir. Miniszter ur 4425/1910. számu rendeletével a debreczen—egri törvényhatósági ut 25.200, 58.830 km. szakaszán (legközelebbi vasuti állomások. Balmazújváros, Cserepes, Tiszacsege) szükséges következő műtárgyak építését: 1427.100—57.086 km. szakaszon 25 drb 0.60—100 m. nyílásu beton áteresztő 8670 k. 30 f.

2. A 25.236 km. szakaszon 1 drb 1.50 m. nyílásu vasbeton fedlappos áteresztőt 2034 k. 78 f.

3. A 35.264 km. és 35.834 km. szakaszon lévő műtárgyak felszerkezetének vasbeton fedlappal való kicserélését 1423 k. 35 f.

4. A 36.089 kmben lévő 12 számu fahid felszerkezetének végleges jellegű vas felszerkezettel való kiváltását 4377 k. 91 f.

5. Az 58.643 kmben lévő fahid athevezését és végleges jellegű vas felszerkezettel való ellátását 10405 k 49 f. erejéig engedélyezte.

6. Az 56 600 kmben 2061 koronával, az 58.988 kmben 5048 koronával előirányzott 1.40, illetve 3.00 m. nyílásu betonítereszt engedélyezés alatt áll.

A fenti munka biztosítása végett a **folyó évi augusztus hó 30 án déli előtt 10 órakor** hivatalos helyiségemben zárt írásbeli ajánlatok után verseny tárgyalást hirdetek.

Felhivatom ennél fogva vállalkozni kívánókat, hogy ajánlataikat az ajánlati költségvetéssel együtt hozzám czimezve legkésőbb a tárgyalás napjának d. e. 10 órájáig nyujtsák be. A később beérkezett ajánlatok, valamint a távirati vagy utó-ajánlatok igye'embe nem vehetők.

Az ajánlatok öt pecséttel ellátott zárt borítékban adandók be. A czimzés felett alaposan kiirandó az utvonal és a munka neve, a melyre az ajánlat vonatkozik.

A bemutatott ajánlat vissza nem vonható. — Az ajánlattevő a beadás napjától számított 8 hétig kötelezettségben marad.

Külön ajánlatok csak az 1. 2. 3. és 6. pont alatt felsorolt összes beton munkára vagy a 4. és 5. pont alatt felsorolt vas felszerkezeti munkára tehetők.

Ugy az ajánlatok, mint ennek mellékletei szabályszerűen bélyegzendők és ajánlattevő által saját kezűleg aláírandók.

A bánatpénzek az állampénztárba vagy egyik kir. adóhivatalba befizetését igazoló nyugta az ajánlatához csatolandó. Késpénz vagy értékpapir bánatpénzüll az ajánlatához nem csatolható.

A csatolandó bánatpénze az ajánlott költségvetés 5% ban állapittatik meg. Az elnem fogadott ajánlatok mellé csatolt bánatpénz csak akkor fog vissza- adatni, midőn az árlejtés eredménye felett döntés történik.

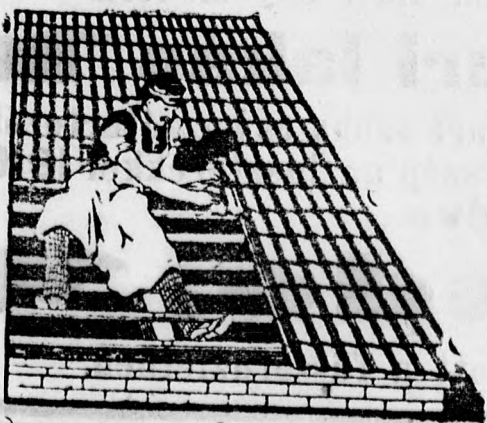
Az ajánlattevők kötelezettsége a benyujtáskor veszi kezdetét, míg a vármegye kötelezettsége csak az ajánlat elfogadása esetén áll be.

A munka szerződése, a tervezet, az általános és részletes határozatok és ajánlati minta a debreczeni kir. államépítészeti hivatalnál a rendes hivatalos órák alatt beletekinthető, illetve megszerezhető.

Kelt Debreczen, 1910. augusztus hó 4-én.

Kovács Gyula
 allspán.

Az építettő és építő közönség figyelmébe.

Már sokan tudják hogy ajánlatot az építkezésnél a Karczagi Aggyag ipar termékeivel is költségvetést csináltatni, mivel a karczagi gépcserép könnyűségénél fogva olcsóbb tetőszerkezetet igényel, ugyanis míg a kézi cserép csak 15—16 cm. széles és sulya drb.-ként 1'30—1'40 kg. addig a gépcserép 17 1/2 cm. széles és sulya drb.-ként 1'30—1'35 kg. tehát 10—12 %-al könnyebb, kézi cserépből szükséges 43—45 drb. sulya 55—63 kg. addig □ méterenként, gép cserépből szükséges 36 drb. sulya 46 kg. Eső után az arány még rnsszabb, mivel a kézi cserép 20—25 % vizet vesz fel tehát eső után négyzet méterenként 70—80 kg. sulyu lesz addig a gépcserép csak 8—9 % vesz fel és így négyzet méterenként 50—51 kg. lesz. A nyers falazati téglával mivel azokat 1/4 %, 1/2 %, 3/4 és 1 % nagyságba is készíti fenti gyár, szép falat kapunk, melynek fentartására sem kell gondolni. A vevő közönség kényelmére a helybeli fakereskedésekben raktárt létesítettünk, de megrendelhetők gyártmányaink gyárvezetőségünknel is vagy aulirott tulajdonosnál.

LÓWI ARMIN
 Karczagi aggyagipar tulajdonosnál, Szécheny utca 23.

Apró hirdetések.

Minden szó 5 fillér.

Levelezés.

Jancsim beteg vagyok nem is tudom, mikor láthatlak megint, a tervünkel felső ünk úra, éu nagyon sajnálom, majd levélben bővebben. Csókol K. mamád.

Betöltendő.

Egy bolti szolga 17—20 éves felvétetik a Linoeum aruházban.

Gyermektelen házaspár házmesternek felvétetik Simonyi ut 10.

Magyar, német perfekt gyorsírók azonnal felvétetik „Mercur” Irógép vállalat Debreczen, Arany János u. 2.

Izraelita nevelőnőt keresek két első polgárista gyermekemhez. Megkivántatik tanítónői képzést végeztek. Fizetés 600 korona és teljes ellátás. A rezkés bizonyítványokat czímre Angyal Simon Tiszalók.

Tanuló felvétetik Thaisz Arthur könyvkötészetébe és nyomdájába Piacz-utca 7.

Adas-vétel.

Házhelyek a Szent-Anna-utca végén, a Gépjavító műhely, Dohánygyár és Vágóhid közvetlen közelében, a Homokkertben kiépített utcával szemben, nagyjövő helyen, mintegy negyven darab 300 négyzetméteres ház hely eladó. A telek vételárának egyharmadát készpénzben kell kifizetni, a többi részét előnyös feltételek mellett az eladók kölcsönképpen rajtahagyják az ingatlanon. Eladók pénzügyi összeköttetést szereztek arra nézve, hogy a telekvásárlóknak előnyös házipénzes kölcsön álljon rendelkezésre. Mindenfélére felvilágosítást ad és előjegyzést fogad Márk Endre ügyései irodája a Collégiumban.

35 ezer lakosu vidéki városban egy kávéház berendezéssel és házzal együtt eladó esetleg kiadó. Czím a kiadóban.

28 krajczárért fejfel férfi vagy női harisnyát Benyats Emil vilanyerőre berendezett harisnyagyára. Debreczen, Tiszapalota

Ha nincs pénze és szüksége van, vászon asztalterítő, szövet és csipke-függöny, futó és nagy szőnyegre. Paplan és fiamel takarók, férfi és női felöltők, kész férfi fűzőöltönyre vagy tükör, kép és butor, a mai naptól fogva oly olcsón lesz eladva, hogy mindenkinek saját érdeke, hogy egy próba bevásárlást eszközöljön. Tisztelettel Kaiser Salamon.

Egy jókarban lévő, finomabb (nickelezett) copirpres megvételre kerestetik. Czím a kiadóban.

Lakás.

Udvari szoba csinosan butorozva azonnal kiadó Iskola-utca 8.

Azonnal kiadó 1 lakás 3 szoba, konyha, füvezett veranda és szükséges melléképítményekkel Vörösmarty-utca 1.

Különféle.

Fizetőnő uri házakhoz ajánkozik Barna-utca 14. szám alatt. Turbanokat ügyesen készít.

Szép csak az lehet, ki

Mauthner

„Lillom-cromjót”

használja. — Vételnél Mauthner névre ügyeljünk. Kapható Arany-Angyal gyógyszerár Debreczen, Piacz- és Szent-Anna-utca sarok

Csömeg szőlőt szállít bármily mennyiségben 5 kilós kosarakban Darvas Miksa szállító kivitele. Telefon 294.

Elsőrendű agyagból készült

vályog

bármilyen nagy mennyiségben kapható
Külső-vásártér 10. és Lindenfeld J.
Jenő fűszer kereskedőnél is megrendelhető.

**Óvd
a feleséged.**

A képekonyvet nagy gyermekáldás ellen és több ezer körönlével teljes nével, díkréte mellett küldi 90 fill. magyar bélyeg ellenében
Frau A. KAUPA,
Berlin Sw. 269,
Lindenstr. 51.

Szegénysorsu

nők és férfiak biztos keresztet hozhatnak.

Czím a kiadóban!

Egy igen csinos

kis terjedelmet elfoglaló rendkívül jó

légszesz motor

4 lóerőre, rezerva hengerrel és dugattyuval

igen olcsón eladó.

Czím a kiadóhivatalban.

Legolcsóbb kölcsönök bekebelezés mellett vagy anélkül

Központi Bank mint Szövetkezet

(Piacz u. 65. Czégely-ház) debreczeni pénzügyintézetnél.

Bekebelezéses kölcsönöknél minden 1000 korona tőke után hetenként 2 koronára törlesztendő.

Váltó és folyószámla kölcsönök azonnali kifizetés mellett.

10 év alatti fizetendő tisztviselő kölcsönök kezesek nélkül is.

Olcsó törlesztéses és építkezési kölcsönök.

Iparos-kölcsönök nyers anyagra és készárukra előlegképen.

A közönség előnyére a Központi Bank mint Szövetkezet
1910. évi július 1-én

új, 4 és fél évre terjedő évtársulatot alakított,

melynek folytán az év második felében igényelt kölcsönöknél nem kell hat, nyolcz hónapra visszamenőleg a heti fizetéseket és késedelmi kamatokat levonni, s ez a felekre lényeges kamatmegtakarítást jelent.

Mindeféle felvilágosítással készséggel és díjtalanul szolgál a

Központi Bank mint Szövetkezet Piacz-u. 65. (Czégely-ház.)

IGAZGATÓSÁG:

SZÁVAY GYULA, elnök.

ÜGYVEZETŐ-INTÉZŐSÉG:

Kerekes Géza, Klein Ignác, Vecseházy Leitner Gyula,
dr. Szikszói Szabó László.

Bleyer Mór, Hoffmann Sándor, Publíg Ernő, Debreczeni Jenő, Körner Adolf,
Paskás Károly, dr. Galánfy János, Lichtblau Albert, Sinka Sándor.

JOGTANÁCSOS:

dr. Keresztési Kiss József.

Uri lakás kiadó.

Miklós-utca 22. szám alatt egy modern

utczai uri lakás

mely áll 2 utczai, 3 udvari szoba és hozzátartozókból, fel van szerelve igen szép gázluszterekkel 1910. november 1-től kezdve

kiadó.

Ertekezhetni ugyanott a fűszerüzletben.

Nyomatott Hoffmann és Kronovitz könyvnyomdájában, Piacz-utca 49. a főpostával szemben.